۶. راه‌گستر

برنامه عمرانی کشور NATIONAL DEVELOPMENT PLAN

مجموعه ای از خط مشی ها، اهداف کمی و کیفی و سیاست‌های اجرایی برای توسعه بخش‌های اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی در مقیاس ملی و منطقه ای که معمولا برای یک دوره میان مدت (پنج ساله) و در چارچوب اهداف و راهبردهای برنامه توسعه بلندمدت تهیه می‌شود.

برنامه‌های بلندمدت PLANS TERM LONG

طول برنامه بلندمدت که به نام برنامه آینده نگر نیز نامیده می‌شود، معمولا بین تا سال و اکثرا سال است. فلسفه دوگانه وجودی این برنامه آن است که بسیاری از تغییرات اقتصادی- اجتماعی مورد نظر در یک برنامه میان مدت قابل اجرا نیستند، به برنامه‌های بلندمدت تر نیاز هست، دیگر آنکه این زمان تقریبا بلندمدت ترین زمانی است که در آن می‌توان ویژگی‌های عمده رفتارهای اقتصادی-اجتماعی را ثابت فرض کرد و بر اساس آن برنامه ریزی نمود، در واقع برنامه بلندمدت مسیر نهایی برنامه میان مدت را معین می‌کند.

فرهنگ واژگان نظام فنی و اجرایی کشور
سازمان مدیریت و برنامه ریزی کشور، ۱۳۸۳

۴. راه‌دار

گرایش به ابرقدرت ها

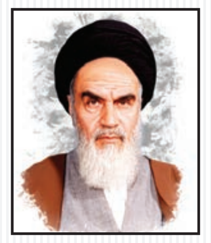

امام خمینی (ره):
در سال های طولانی، تبلیغات دامنه دار دولت های شرق و غرب موجب این شد که ملت های مسلمان از آنها یاری بخواهند و گمان کنند که ترقیات این کشورهای ضعیف، در گرایش به یکی از این دو ابرقدرت است.
(صحیفه نور، ج ۴، ص ۱۸۳)

پیام‌ها:

- وجود تبلیغات پیرامون الگوهای غربی و شرقی ترقی و پیشرفت
- تلقی نادرست کشورهای ضعیف در گرایش به ابرقدرت ها
- توجه به تبلیغات نادرست غربی و شرقی در الگوبرداری توسعه
- ضرورت استقلال طلبی در گزینش الگوی توسعه و پیشرفت
- توجه به ادبیات اغفال کننده مدعیان و روش‌های دروغین توسعه غربی

۲. ره‌نمون

برای انسان

قرآن کریم:
هو الذی خلق لکم ما فی الارض جمیعا.

ترجمه:
خداوند برای شما، همه آنچه در زمین وجود دارد آفریده است.
(سوره بقره، آیه ۲۹)

پیام‌ها:

- تعلق منابع زمین به همه انسان ها
- ضرورت استفاده از منابع زمین در مقیاس اجتماعی
- لزوم کسب آگاهی نسبت به زمین و محتویات آن
- اهمیت ایجاد توانایی در استفاده از منابع زمین
- توجه به حفظ و گسترش منابع طبیعی، انسانی و اجتماعی زمین

گفتمان اجتماعی
راه توسعه ۲
حل مشکلات زندگی مردم

۳. راه‌گشا

نسل آبادگر

امام علی(ع):
فاهبطه بعد التوبه لیعمر ارضه بنسله.

ترجمه:
خداوند پس از توبه، آدم را به زمین فرود آورد تا زمین را با نسل او آباد کند.
(نهج‌البلاغه، خطبه ۹۱)

پیام ها:

- زمین جایگاه آدم و نسل اوست.
- آبادانی و توسعه در زمین بصورت مستمر انجام می‌شود.
- انسان است که می‌تواند زمین را آباد کند.
- زمین آباد جایگاه انسان خدایی است.
- آبادی و آبادانی زمین، خواست خداوند است.

۵. راهبر

عمران و آبادی

مقام معظم رهبری:
اگر ما خودمان را به قافله توسعه جهانی رساندیم و از لحاظ توسعه و عمران و آبادی توانستیم جلو برویم، از همه دنیا بهتر خواهیم بود؛ چون ما چیزی داریم که آنها ندارند و آن، توکل و ایمان و معرفت ماست.
(۱۳۶۸/۳/۲۰)

پیام ها:

- کشور ما با قافله توسعه جهانی فاصله دارد.
- توسعه و عمران و آبادی کشور در تراز جهانی ضروری است.
- در برنامه توسعه در سطح جهان نقص‌هایی وجود دارد.
- همگامی توکل، ایمان و معرفت با توسعه کشور لازم است.
- همراهی توسعه و عمران مادی و معنوی مهم می‌باشد.

۷. راه‌پیما

کارنامه ارزیابی مطالب

الف) روش ارزیابی مطالب این روزنامه دیواری از نظر کیفیت محتوا و میزان تاثیرگذاری، از طریق گزینه‌های سه رتبه‌ای و بشرح زیر انجام می‌شود:
- ضعیف: ۱
- متوسط: ۲
- خوب: ۳

ب) هر یک از مطالب را براساس شماره مطلب طبق الگوی بالا ارزیابی نمایید.
پ) به ترتیب شماره‌های مطالب عدد ارزیابی خود را از چپ به راست در قالب یک عدد ۱۷ رقمی تنظیم نمایید.
ت) سپس عدد مربوط به شماره روزنامه دیواری را به ابتدای رشته اعداد اضافه کنید.
ث) عدد ۱۸ رقمی نهایی را به شماره ۳۰۰۰۶۱۳۲۲۳۴۶۲۲۵ پیامک نمایید.
ج) رای شما اهمیت و کارایی مطالب روزنامه دیواری را تعیین می‌کند و در ماندن یا حذف یک مطلب تاثیر اساسی دارد.

۸. ره نمود

شعار هفته (۲)

طی ۸۰ سال گذشته، چند ده برنامه و طرح جامع و غیرجامع، استراتژیک و غیراستراتژیک، عملیاتی و غیرعملیاتی و مصوب و غیرمصوب در بازه‌های زمانی کوتاه، میان و بلندمدت با صرف هزینه‌های بسیار، ارائه و اجرا شده است. چرا با این همه برنامه، برنامه‌ریز و برنامه‌ریزی تاکنون مشکلات زندگی مردم حل نشده است؟!

۱۰. راه‌شناسی

شناسنامه

۱- این راه نامه بر طبق اصل هشتم (امر به معروف و نهی از منکر)، مقدمه و اصل سوم قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران (نظارت همگانی و مشارکت‌های اجتماعی در اداره امور کشور)، اعلامیه مجمع عمومی سازمان ملل متحد در سال ۱۹۸۶ (حق مردم بر توسعه) و قانون انتشار و دسترسی آزاد به اطلاعات منتشر گردیده است.
۲- زیرساخت فکری این راه نامه، بر اساس مباحث نظری و عملی جنبش نرم افزاری و نهضت تولید علم طراحی شده است.
۳- محتوای علمی، آموزشی و اجتماعی راه نامه از سوی مرکز مطالعات راه بردی روزنامه سیاست روز تهیه و ارائه گردیده است.
۴- گفتمان اجتماعی راه توسعه را کاری خودجوش، تمیز و نمونه آشکار آتش به اختیار در بالاترین سطح برنامه ریزی کشور می‌دانیم. معتقدیم بدون حل مشکلات زندگی مردم بحث پیرامون توسعه معنی ندارد.
۵- تعریف قراردادی توسعه در این راه نامه عبارت از برنامه میان مدت و بلند مدت برای حل مشکلات و ارتقاء کیفیت مادی و معنوی زندگی مردم در سال ۱۳۹۷ و در کشور جمهوری اسلامی ایران است که با واژگان پیشرفت، کمال، ترقی، سعادت، خوشبختی، تعالی، عمران، آبادانی، نوسازی و تکامل (بجز مباحث توسعه پایدار) دارای مناقشه نیست.
۶- بسیار شایسته است که راهیان گرامی برای کمک به گفتمان اجتماعی راه توسعه، این راه نامه را برای استفاده دیگران در تابلوی اعلانات محل کار، مراکز آموزشی، پژوهشی و فرهنگی خود نصب نمایند.
۷- به منظور لجستیک فکری و پشتیبانی محتوایی راه توسعه ایران اسلامی، نقل مطالب بدون ذکر ماخذ نیز آزاد است.
۸- در صورت تمایل مراکز آموزشی، پژوهشی و فرهنگی یا نذر و وقف علمی و پژوهشی، فایل راه نامه (با نام و لوگوی متقاضی) بصورت رایگان برای چاپ و نشر گسترده آماده تحویل است.
۹- راهیان گرامی در صورت تمایل می‌توانند نسخه PDF راه نامه را یکشنبه شب‌ها (از ساعت ۲۲ به بعد) از قسمت پیشخوان www.siasatrooz.ir دریافت نمایند.

۱۴. ره‌آورد

رئیس بنیاد شهید خبر داد:

- رئیس بنیاد شهید و امور ایثارگران کشور از تعیین تکلیف مشکل درصد جانبازان زیر ۲۵ درصد طی برنامه ششم توسعه خبر داد.

قائم مقام سیف مطرح کرد:

- قوانین مزاحمی نظیر تبصره (۲) بند «ب» ماده (۱۴) قانون برنامه ششم توسعه کشور وجود دارد که کنترل بانک مرکزی بر مؤسسات غیرمجاز را با دشواری‌هایی مواجه می‌کند.

۱۲. گذراهه

آسیب‌شناسی برنامه‌های توسعه در ایران

مقدمه

علی رغم این که برنامه ریزی‌های توسعه در کشور ما سابقه‌ای نسبتا طولانی داشته و از جمله پیشگامان تدوین برنامه‌های توسعه بوده است، متأسفانه شاهد کم تحرکی و رشد اقتصادی اندک در کشور بوده‌ایم. در عین حال کشورهایی نیز وجود دارند که با سابقه برنامه‌ریزی حتی کمتر از دو دهه، اکنون از لحاظ معیارهای رشد و توسعه یافتگی چندین دهه از ما جلوتر افتاده‌اند. همه این اتفاقات در حالی رخ داده است که کشور ما از لحاظ منابع غنی، موقعیت جغرافیایی و الزامات رشد و توسعه اقتصادی همواره جایگاه مناسبی در میان کشورها داشته است. حال این سؤال پیش می‌آید که چرا با فراهم بودن شرایط رشد و توسعه و با وجود سابقه طولانی در امر برنامه ریزی و صرف منابع ملی در تدوین برنامه‌های توسعه، همواره با معضل اجرا نشدن برنامه‌ها و اثربخش نبودن آن‌ها مواجه بوده‌ایم؟

مدل آسیب شناسی برنامه‌های توسعه

علی رغم ضرورتی که در نظم دهی به ابعاد مختلف آسیب‌های برنامه‌های توسعه و بررسی آن‌ها در قالب یک مدل جامع وجود داشته است، بررسی پارادایم‌های حاکم، اغلب به طور پراکنده و محدود به یک یا چند بعد خاص بوده است. یکی از مشکلاتی که برنامه‌های توسعه کشور همواره با آن مواجه بوده‌اند، عدم توجه کافی به شرایط حاکم بر محیط برنامه‌ریزی در مراحل تدوین و اجرای آن‌ها بوده است. فرایند برنامه ریزی، اجرا و نظارت بر برنامه‌ها همواره در دل محیطی شکل می‌گیرند که در این گزارش از آن به عنوان شرایط محیطی حاکم بر برنامه‌های توسعه در کشور یاد شده است. این شرایط که بعضا تحت عناوینی چون شروط صفر برنامه یا پیش‌نیازهای برنامه‌ریزی یاد شده است، شامل مواردی چون فقدان فهم مشترک در سطح مفاهیم توسعه، فقدان نظام آماری قابل اطمینان و اثربخش، فقدان ساختار سیاسی و اجتماعی اصلاح شده حاکم بر برنامه‌ها و عدم هماهنگی‌های قانونی لازم مابین آن‌ها می‌باشد. ایرادات مربوط به شروط صفر یا پیش‌نیازهای برنامه ریزی به آن دسته از ایراداتی اشاره دارد که به مرحله ماقبل برنامه ریزی برمی‌گردد. بنا بر اعتقاد کارشناسان توسعه، پیش از شروع به تدوین برنامه توسعه، لازم است به ضرورت مهیا شدن بسترهای برنامه ریزی متناسب با شرایط کشور بشرح ذیل توجه شود:

- فقدان فهم مشترک در سطح مفاهیم توسعه
- عدم وجود اطلاعات و آمارهای جامع، به هنگام و در دسترس
- ساختار سیاسی اجتماعی کشور
- کاستی‌ها و ناهماهنگی‌های قانونی درخصوص برنامه‌ریزی.

مشکلات و نواقص فرایند برنامه ریزی

هر برنامه‌ای با توجه به اهداف از پیش تعیین‌شده خود، فرایند به خصوصی را برای تدوین و تکمیل طی می‌کند. درکشور ما سیاست‌های کلی برنامه‌های توسعه از سوی مقام معظم رهبری پس از مشورت با مجمع تشخیص مصلحت نظام تهیه و به دولت به عنوان مجری برنامه‌های توسعه ابلاغ می‌شود. از سوی دیگر وزارتخانه‌ها و دستگاه‌های دولتی نیز نیازها، برنامه‌ها و پیشنهادهای خود را برای یک دوره پنج ساله تدوین کرده و به منظور تلفیق به معاونت برنامه ریزی و نظارت راهبردی ریاست جمهوری (سازمان مدیریت و برنامه ریزی سابق) ارسال می‌کنند. این نهاد نیز پس از تلفیق، آن را برای تصویب نهایی در اختیار مجلس شورای اسلامی قرار می‌دهد. البته در مجلس شورای اسلامی نیز بخش‌های مختلف برنامه ابتدا در کمیسیون‌های تخصصی و سپس در کمیسیون تلفیق مورد بررسی و بازبینی قرار می‌گیرد. این فرایند که توسط چرخه عظیمی شامل رهبری، مجمع تشخیص مصلحت، دولت و مجلس طی می‌شود، دارای ضروریاتی می‌باشد که عدم رعایت آن‌ها سبب بروز برخی از مشکلات زیر خواهد شد:

چرا با فراهم بودن شرایط رشد و توسعه و با وجود سابقه طولانی در امر برنامه ریزی و صرف منابع ملی در تدوین برنامه‌های توسعه، همواره با معضل اجرا نشدن برنامه‌ها و اثربخش نبودن آن‌ها مواجه بوده‌ایم؟

- به مشارکت نگرفتن ذینفعان و عدم حصول اجماع و توافق در برنامه‌های توسعه
- مداخله قانونی دیدگاه‌های غیرکارشناسی در برنامه‌های توسعه
- ملاحظات مرتبط با زمان بندی فرایند برنامه ریزی
- آسیب‌های ناشی از تقدمات و تأخرات زمانی غیرمنطقی در فرایند تدوین برنامه
- نگاه بودجه ای به برنامه در دستگاه‌ها و بخش‌ها
- نگاه فصلی و عدم استمرار برنامه ریزی
- ترکیب کارشناسی برنامه ریزان
- تمرکزگرایی در برنامه ریزی.

آسیب‌های بعد از فرایند تدوین و در محتوای برنامه

- ابهام در نحوه ارتباط اسناد بالادستی و برنامه‌های میان‌مدت
- عدم اجماع بر مکاتب و پارادایم‌های اقتصادی برنامه‌ها
- جامعیت برنامه‌ها و عدم اولویت گذاری صحیح در اهداف برنامه
- کلی و تفسیربردار بودن برخی مواد و تفصیلی بودن افراطی برخی دیگر
- عدم وجود الگوی روشن و رابطه علی و معلولی صحیح میان اجزای برنامه
- باثبات در نظر گرفتن شرایط و عدم توجه به سناریوهای احتمالی در آینده
- عدم وجود برنامه‌های اجرایی و عملیاتی
- عدم توازن بین هزینه و مطلوبیت‌های نیل به هدف
- عدم همخوانی با برنامه‌های توسعه قبلی
- بلندپروازانه بودن اهداف برنامه
- فقدان پیوند بین بودجه سالیانه با برنامه‌های مصوب
- دولتی زدگی در برنامه
- عدم توجه به برنامه ریزی فضایی و منطقه ای
- تداخل مفاد برنامه‌های توسعه با شرح وظایف دستگاه‌ها
- عدم همسویی و یکپارچگی برنامه‌های بخش‌ها، در مسیر نیل به اهداف ملی
- غلبه رویکردهای کمی و تکنیک‌های اقتصادسنجی بر تحلیل‌های سیاستی
- عدم وجود تعاریف دقیق و مشخص از اصطلاحات برنامه‌ای.

آسیب‌های حوزه اجرا

- سرعت و گستردگی تحولات سیاسی- اقتصادی در کشور
- وجود برنامه‌های دیگر با اولویت بالاتر
- قابلیت‌های اداری ضعیف دولت جهت اجرای برنامه‌های گسترده
- ضعف سازوکارهای نظارتی
- بی‌تأثیر بودن گزارش عملکردها بر روندهای اجرایی
- عدم درک صحیح مجریان از مفاد قانون
- انگیزه پایین مجریان برای اجرای قانون
- تداخل تقویم زمانی برنامه‌ها با تقویم سیاسی کشور
- عدم توجه به بسترهای اجتماعی لازم برای اجرای قوانین
- عدم انتخاب صحیح مجری
- فقدان معیارهای مشخص برای انتخاب موضوعات سیاستی
- فقدان ارتباط منطقی بین جداول کمی و محتوای برنامه‌ها
- فقدان ابزارهای سیاستی متناسب با هدف
- پدیده جلوتر بودن از برنامه.

منبع: مرکز پژوهش‌های مجلس شورای اسلامی، ۱۳۸۸

۱. راه‌نما

می دانیم که...

راهی دکتر محمدرضا ناری ابیانه
رییس مرکز مطالعات راه بردی روزنامه سیاست روز

اول: می‌دانیم که مطالبات مردم برای حل مشکلات زندگی خود، خواسته ای بحق است. این راه نامه به دور از هر گونه سیاه نمایی و یا پاک کردن صورت مساله با انجام بررسی‌های کارشناسی به دنبال حل مشکلات زندگی مردم است. اداره کشور از طریق برنامه‌های توسعه پنج ساله و برنامه‌های سالانه بر اساس تقسیم کار ملی انجام می‌شود. برای پرهیز از هر گونه دیدگاه‌های سلیقه ای، گروهی، حزبی و سیاسی، مبنای بررسی تقسیم کار ملی در اداره امور کشور در این راه نامه، قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران است که میثاق ملی، منبع مشروعیت بخشی به نظام و تامین کننده وفاق ملی است.
دوم: می‌دانیم که چشم انداز بیست ساله نظام و سیاست‌های کلی (بخشی و برنامه‌های توسعه) در مجمع تشخیص مصلحت نظام تدوین، تصویب و از سوی مقام معظم رهبری به دولت‌ها ابلاغ گردیده است.
سوم: می‌دانیم که برنامه‌های توسعه پنج ساله و برنامه‌های سالانه در دولت‌ها تدوین و پس از تصویب در هیات وزیران به عنوان لایحه به مجلس شورای اسلامی ارسال می‌گردد.
چهارم: می‌دانیم که لایحه برنامه‌های توسعه پنج سالانه و برنامه‌های سالانه در مجلس شورای اسلامی تصویب می‌گردد.
پنجم: می‌دانیم که شورای نگهبان قانون اساسی، لایحه برنامه‌های توسعه پنج سالانه و برنامه‌های سالانه، مصوب مجلس شورای اسلامی را تایید می‌کند.
ششم: می‌دانیم که قوانین برنامه‌های تایید شده از سوی شورای نگهبان توسط مجلس شورای اسلامی به دولت‌ها جهت اجرا ابلاغ می‌گردد.
هفتم: می‌دانیم که دولت‌ها قوانین برنامه ای را بصورت بخشی (موضوعی) و استانی (موضعی) برابر زمان بندی‌های تعیین شده اجرا می‌کنند.
هشتم: می‌دانیم که مقام معظم رهبری و دستگاه‌های نظارتی شامل قوه قضائیه، مجلس شورای اسلامی، دیوان محاسبات، سازمان بازرسی کل کشور و ... حسن اجرای برنامه‌های قانونی را کنترل می‌نمایند. در بسیاری از موارد، قوانین مصوب در سال‌های بعد با عدم حصول نتایج مورد انتظار، اصلاح می‌گردد.
نهم: می‌دانیم که بناست مردم ایران اسلامی از اجرای برنامه‌های توسعه پنج ساله و سالانه به عنوان صاحبان حق بر توسعه استفاده کنند.
دهم: می‌دانیم که اگر زندگی مردم با مشکلات متعدد، دشوار شده است نشانه وجود مشکل در تقسیم کار ملی برای اداره امور کشور است.
یازدهم: می‌دانیم که ناکارآمدی‌های یاد شده نشانه وجود مشکل در فرآیندهای اساسی تقسیم کار ملی (تدوین، تصویب، تایید، ابلاغ، اجرا و نظارت بر سیاست‌های کلی، برنامه‌های میان مدت توسعه و کوتاه مدت سالانه) در اداره کشور است.
دوازدهم: با این همه که می‌دانیم، هنوز نمی‌دانیم مشکلات اصلی و فرعی تقسیم کار ملی در اداره امور کشور چیست؟ در گفتمان اجتماعی راه توسعه بدنبال آنیم که با هم بدانیم که چه چیزهایی را نمی‌دانیم؟ آنگاه بکوشیم با همراهی هم مشکلات اداره کشور را در حل مشکلات زندگی مردم بیابیم. اگر راه حل مشکلات زندگی مردم را از میان راه‌های موجود و تجارب جهانی نیافتیم برای آنها راه حلی بسازیم. یادآوری می‌کنیم که با عنایات خداوند متعال، ماموریت این راه نامه فقط با حل مشکلات زندگی مردم به پایان می‌رسد.
هزاران درود بدرقه راه تان باد

۱۳. بی‌راهه

گرانی و گران فروشی
واکاوی علل داخلی و خارجی

راهی احمدرضا هدایتی

مقدمه

گرانی و تورم کالا و خدمات یکی از موضوعاتی است که بیش از هر موضوع دیگر رنجش خاطر اقشار مختلف جامعه را به همراه داشته و بیشترین نفرین و ناسزا را برای مسببین آن به همراه دارد، اما اگر قرار باشد موضوع را واقع بینانه مورد بررسی قرار دهیم، باید ببینیم چه میزان از این معضل بزرگ خواسته و چه میزان از آن ناخواسته و بر اثر سهل انگاری‌ها صورت می‌گیرد؟ چه کسانی در بروز این نابسامانی‌ها نقش دارند؟ مهم‌ترین عوامل تشدیدکننده تورم و گرانی کدامند؟ سهم ما در مقابله و متقابلا تشدید این ناهنجاری چیست؟

مهم ترین عوامل فراملی گرانی

۱- از آنجا که کشورهای مختلف جهان بخش قابل توجهی از نیازهای خود را در تعامل با یکدیگر و در جریان داد و ستدهای تجاری تأمین می‌نمایند، لذا بحران‌های اقتصادی رخ داده در غرب، یکی از عواملی است که آثار و پیامدهای منفی آن خواسته یا ناخواسته در وضعیت اقتصادی و مالی سایر کشورها رخ می‌نمایاند، اما قطعا این تأثیرات شامل همه موضوعات تجاری و اقتصادی نمی‌شود و بخصوص به علت استقلال نسبی اقتصاد جمهوری اسلامی ایران و نیز درآمد مستمر ناشی از فروش منابع نفتی، حداقل تأثیر چندانی در بسیاری از محصولات و خدمات ندارد.
۲- تحریم و فشارهای اقتصادی غرب و در رأس آنها آمریکا اگرچه به فرصت‌هایی تبدیل شده اند که در دراز مدت از وابستگی ایران به سایر کشورها به شدت خواهد کاست، اما درحال حاضر در برخی از موضوعات بی‌تأثیر نبوده و افزایش هزینه تولید برخی از محصولات را به همراه داشته است.
۳- کاهش و افزایش جهانی قیمت نفت و گاز یا ارزهای خارجی و طلا و همچنین فراز و فرودهای بازار بورس کشورهای شاخص نیز قطعا در کاهش یا افزایش تورم بی‌تأثیر نیست و می‌تواند در افزایش برخی محصولات استراتژیک موثر باشد.
۴- سایر رخدادهای جهانی مانند بروز جنگ ها، انقلاب‌ها و سایر حوادث طبیعی و غیرطبیعی فراگیر از دیگر عواملی به شمار می‌روند که می‌توانند، هزینه‌های مسیر تولید تا مصرف را تحت تأثیر خود قرار دهند.
۵- نقش کارتل‌ها و تراست‌های خارجی و مافیای ثروت و قدرت جهانی نیز در بروز این نابسامانی‌ها و افزایش قیمت گاه و بی‌گاه برخی از محصولات کاملا مشهود و انکارناپذیر است. با توجه به استقلال نسبی اقتصاد ایران از بازار پول و سرمایه خارجی، تأثیرات رخدادهای خارجی در مورد کشور ما در حدی نیست که همه موضوعات در همه صنوف را تحت تأثیر آثار تورمی خود قرار دهد.

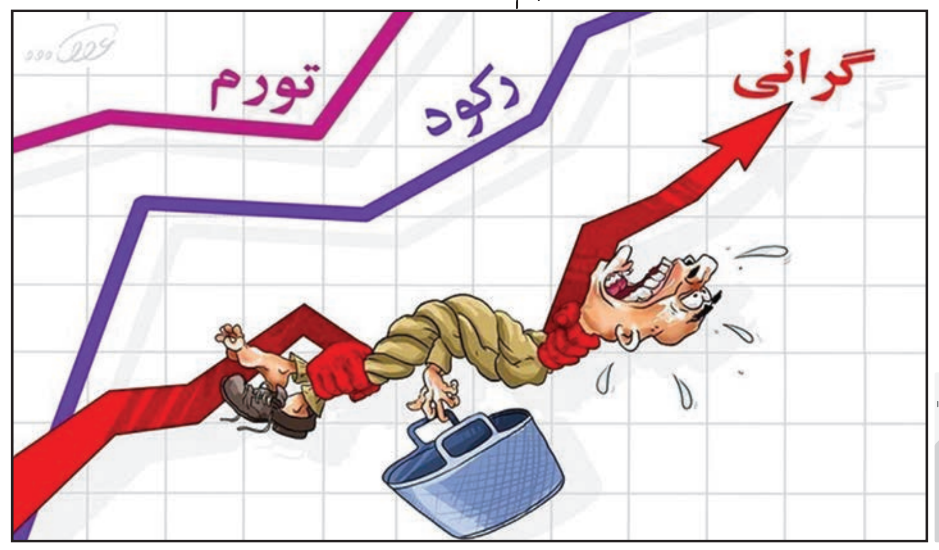

تسنیم

مهم ترین عوامل ملی و داخلی گرانی

۱- عملکرد سیستم‌های دولتی در بخش‌های قانون گذاری، برنامه ریزی، کنترل و نظارت، اجرا و در نهایت برخورد و مجازات یکی از مهم ترین عوامل تأثیرگذار در بهبود یا ضعف نظام اقتصادی به شمار می‌رود.
۲- صاحبان سرمایه، تولیدکنندگان بخش خصوصی، تأمین کنندگان و توزیع کنندگان و واسطه‌ها بخصوص در مواردی که انحصار تولید یا ارائه خدمات یا کالایی را در اختیار داشته و از خصلت‌ها و ارزش‌های دینی و اجتماعی تهی باشند، نیز می‌توانند بحران‌ها را تشدید نمایند.
۳- فروشندگان و عرضه کنندگانی که فقط به تأمین منافع خود چشم دوخته و مصالح و منافع کشور و جامعه را فدای خواسته‌های نامشروع خود می‌نمایند، از دیگر عوامل بروز بحران‌های اقتصادی محسوب می‌شوند.
۴- رفتارهای اقتصادی اقشار مختلف جامعه و بی‌تفاوتی آنها نسبت به تخلفات مالی و اقتصادی از یک سو و متقابلا رفتار منطقی و معقول آنها هنگام بروز بحران‌ها بخصوص در بحران‌های کاذب می‌تواند نقش اساسی در ثبات یا عدم ثبات وضعیت بازار داشته باشد.
۵- بروز حوادث و رخدادهای طبیعی و غیرطبیعی حادث شده در داخل یک کشور نیز از عواملی محسوب می‌شوند که می‌توانند تأثیر قابل توجهی بر افزایش قیمت‌ها داشته باشند، به عبارت دیگر آسیب پذیری طبیعی و یا ضعف امنیت در ابعاد مختلف اعم از اینکه قابل کنترل و یا غیرقابل کنترل باشد، می‌تواند به تورم و گرانی منجر شود.

> عملکرد سیستم‌های دولتی در بخش‌های قانون‌گذاری، برنامه‌ریزی، کنترل و نظارت، اجرا و در نهایت برخورد و مجازات یکی از مهم‌ترین عوامل تأثیرگذار در بهبود یا ضعف نظام اقتصادی به شمار می‌رود

۶- امنیت ناپایدار و نیز رکود محیط کسب و کار و فراهم نبودن فرصت‌های لازم برای ایجاد اشتغال و افزایش تولید، از دیگر عواملی هستند که در افزایش تورم نقش مستقیم دارند.

روش‌های اختلال در نظام اقتصادی کشور

۱- شایعه سازی و شایعه پراکنی عمدی و کاذب برای سوء استفاده از موقعیت‌های بحرانی و حتی عادی
۲- متشنج ساختن بازار ارز و طلا و بازار پول و سرمایه (بورس)
۳- ایجاد اختلال در عرضه به موقع و منظم برخی کالاها در بازار
۴- کم فروشی و یا احتکار و ایجاد کمبود کاذب در بازار
۵- عرضه بیش از حد برخی از کالاها برای حذف رقبا یا سایر اهداف پنهان و آشکار مشابه.

ترفندها و بهانه‌ها در افزایش قیمت‌ها

۱- تغییر شکل ظاهری و یا کوچک نمودن حجم بسته بندی یا کاهش وزن و حجم محتوای آن
۲- افزودن برخی خدمات یا امکانات ساده و بی‌ارزش و غیرضروری و افزایش چند برابر قیمت
۳- کاستن از کیفیت کل یا بخشی از اجزای محصول یا حذف برخی از قطعات یا امکانات
۴- دریافت اضافه مبلغ به هنگام مراجعه برای تعمیر یا خدمات پس از فروش تحت عنوان هزینه حمل و نقل یا نصب و راه اندازی و ...
۵- اجبار مشتری برای خرید لوازم و امکانات جانبی آن بیش از قیمت واقعی
۶- افزایش قابل ملاحظه قیمت و سپس کاهش اندک آن پس از مواجه شدن با فشار افکار عمومی یا ترس از اجرای قانون.

۹. نوراهه

می ترسم!

می ترسم!
از بودن می‌ترسم
من از مردن نمی‌ترسم
از رفتن به زیر خاک سرد گور تنگ و تاریک فراموشی
نمی ترسم
من از بودن‌های زشت
از خود نبودن‌ها می‌ترسم
من از بودن می‌ترسم
وقتی که طعم خوش سیب را در فرانسه باید جست!
وقتی که زندگی را توسعه با خود برد!
مرد زیر باران آمده
در تصادف مرد!
من از بودن می‌ترسم.

راهی نسرین حسنی

۱۱. راه و بی‌راه

توسعه ما و دیگران!

توسعه دیگران: اگر یک نفر می تواند کاری را انجام دهد، تو هم می توانی آن را انجام دهی. اگر هیچ کس نمی تواند کاری را انجام دهد، تو باید آن را انجام دهی.
توسعه ما: اگر کسی می تواند کاری را انجام دهد، اجازه بده آن را انجام دهد. اگر کسی نمی تواند کاری را انجام دهد، چرا ما وقتمان را برای آن تلف کنیم؟!

پیام ها:

- وجود فرهنگ منفی بافی در باره پیشرفت ایران و ایرانی
- ضرورت گسترش امیدبخشی به آینده در فرهنگ عمومی
- لزوم رشد روحیه کار و تلاش به جای راحت طلبی
- دوری از بهانه تراشی و عذرآوری برای انجام ندادن کارهای دشوار
- وجود تفاوت دیدگاه فرهنگی در باره کار در غرب و ایران

۱۵. راهیان

دیدگاه مردمی

راهی دکتر محسن دیانی از قم: مجموعه مطالب گفتمان راه توسعه را با دقت مطالعه نمودم. هماهنگی قالب و محتوای آن برایم بسیار جالب بود. امیدوارم که با همت و پشتکار به این کار مفید و لازم برای آینده کشور ادامه دهید. پیوند راه توسعه کشور با حل مشکلات زندگی مردم، تعبیر بسیار درستی است که ظاهرا از دید دولتمردان پنهان مانده است.

راهی آتنا فلاحی از ساری: با دیدن دو صفحه وسط روزنامه سیاست روز با عنوان گفتمان اجتماعی راه توسعه، خوشحال شدم. بحث توسعه در کشور ما تاکنون دارای گفتمان اجتماعی نبوده است. از این رو در رسانه‌های گروهی مورد بحث و بررسی جدی قرار نگرفته است.

راهی محمدرضا محمدی از تهران: برای اولین بار بود که در یک نشریه دیدم که نقل مطالب آن بدون ذکر ماخذ نیز آزاد است. فکر کردم اشتباه خواندم. دوباره خواندم. درست خوانده بودم. معلوم می‌شود که واقعا نشر مطالب برای نگارندگان آن مهم است.

۱۶. بزرگ‌راه

پاسخگویی

۱- بسیار مایلیم که پاسخ‌ها و نظرات کارشناسی سازمان مدیریت و برنامه ریزی کشور یا دفاتر بخشی (وزارتخانه ها) و منطقه ای (استان‌ها) به عنوان متولی تدوین برنامه‌های توسعه پنج ساله و برنامه‌های سالانه را پیرامون مطالب مندرج در این راه نامه، جهت آگاهی راهیان گرامی منتشر کنیم.
۲- در صورت ارسال دستور کار جلسات، متن مذاکرات، صورتجلسات و متن مصوبات و قوانین مرتبط با برنامه‌های توسعه پنج ساله توسعه و برنامه‌های سالانه و گزارش عملکردهای ارسالی (بر اساس تقسیم کار ملی) از سوی دفتر مقام معظم رهبری، شورای نگهبان قانون اساسی، مجلس خبرگان رهبری، مجمع تشخیص مطلحت نظام، دولت، مجلس شورای اسلامی، قوه قضائیه و دستگاه‌های نظارتی، در این بخش برای اعلام نظر تخصصی راهیان گرامی، اطلاع‌رسانی می‌نماییم.
۳- تلاش‌های دست‌اندکاران این شماره از راه نامه را به راهیان زحمتکش توسعه یعنی کشاورزان ایران اسلامی اهدا می‌نماییم.
۴- نظرات تخصصی و پیشنهادات سازنده راهیان گرامی آقایان دکتر محمدهادی موذن جامی، سعید طهماسبیان و خانم راحله کبیری رسید. از این عزیزان سپاسگزاریم.
۵- تمایل به عضویت در فراخوان ره پویان فرزند زمانه را در این بخش با ذکر اسامی متقاضیان اعلام وصول می‌نماییم.
۶- چنانچه فایل راه نامه بصورت رایگان برای نشر گسترده در اختیار اشخاص حقیقی و حقوقی قرار گیرد در این بخش اطلاع رسانی می‌کنیم.
۷- برای ارائه مشاوره رایگان علمی و پژوهشی پیرامون برنامه‌های توسعه پنج ساله و برنامه‌های سالانه اداره کشور به دانشجویان مقطع کارشناسی ارشد و دکترا (جهت تدوین پایان نامه) اعلام آمادگی می‌نماییم.
۸- شماره بعدی راه نامه را در روز دوشنبه مورخ ۱۳۹۷/۰۲/۰۳ منتشر می‌کنیم.
۹- راهیان گرامی توسعه برای اعلام نظر و ارسال آثار در صورت تمایل می‌توانند با یکی از روش‌های زیر با ما تماس بگیرند. منتظریم.

نشانی سایت: www.siasatrooz.ir
ایمیل: info@siasatrooz.ir
کانال تلگرامی: vijeha_siasatrooz@
شماره ارسال پیامک: ۳۰۰۰۶۱۳۲۲۳۴۶۲۲۵
نشانی پستی: تهران، میدان فاطمی، بالاتر از میدان گل ها، خیابان شهید جهان آرا، کوچه بابک (۱۳/۲)، شماره ۱۶، روزنامه سیاست روز، مرکز مطالعات راه بردی
کد پستی: ۱۴۳۸۶۳۴۸۷۱
تلفن: ۶-۸۸۰۱۳۸۷۰
نمابر: ۸۸۰۰۷۵۷۵

فراخوان اجتماعی ره‌پویان فرزند زمانه

مقدمه:

گفتمان اجتماعی راه توسعه برای حل مشکلات زندگی مردم نیازمند جریان فعال و همگانی برای بسیج همه توانمندی خرد جمعی جامعه است که تاکنون از سوی دست اندرکاران برنامه ریزی توسعه و حل مشکلات زندگی مردم به نحو شایسته مورد استفاده قرار نگرفته است. برنامه‌های پنج ساله توسعه و برنامه‌های سالانه در ایران، هیچگاه دارای گفتمان اجتماعی نبوده است. از این رو همواره زینت بخش قفسه‌های کتابخانه‌ها و کشوی میز مدیران بوده است. بدون گفتمان اجتماعی، جامعه در باره چرایی عدم تحقق اهداف برنامه‌ها، پرسشی ندارد و برنامه‌ها و دست‌اندرکاران آن هم پاسخگو نیستند. این روند تاکنون حل مشکلات زندگی مردم را از برنامه‌ای به برنامه دیگر و حجم وسیعی از مشکلات را به آینده حواله داده است. مشکلات متعدد زندگی مردم و ضرورت حل آنها، فرصتی برای مقصریابی برایمان باقی نگذارده است! نحوه برنامه ریزی در برنامه‌های پنج ساله توسعه و برنامه‌های سالانه، شکاف عمیقی بین وضع مطلوب و مورد انتظار و وضع موجود ایجاد کرده است که باید از آن عبور کنیم. رسالت تاریخی ره پویان فرزندان زمانه، هم افزایی و همکاری برای عبور از شکافی است که خواسته یا ناخواسته وارث آنیم است. برای حمله شکاف باید مهیا شد و از تمامی ظرفیت‌های انقلاب اسلامی و نه در قالب شعارهای توخالی و زبان بازی‌های مرسوم بهره مند شد. تاریخ گواهی خواهد داد که فرزندان شجاع اسلام و انقلاب در زمانی که کشور از هر سو تحت فشار ابرقدرت‌ها، دشمنان خارجی و دسیسه‌های آنان است، چگونه لباس رزم در درون جامعه خود را به تن کرده است و قصد تکرار حماسه دفاع مقدس را در عرصه نادانسته‌ها، غفلت‌ها، فراموشی‌ها، سطحی نگری‌ها، ناتوانسته‌ها، خطاها و روزمرگی‌های برنامه‌های پنج ساله توسعه و برنامه‌های سالانه اداره کشور دارد.

گرایش‌های تخصصی فراخوان

گرایش‌های تخصصی این فراخوان اجتماعی شامل مدیریتی، ادبی، فرهنگی، هنری، سیاسی، مطبوعاتی، رسانه‌های دیجیتال، سازمان‌های مردم نهاد، نخبگان، اقشار اجتماعی و بین المللی است.

۱۷. ره‌پویان

۱- ره پویان مدیریتی فرزند زمانه: مدعوین شامل اعضای تقسیم کار ملی در برنامه‌های توسعه پنج ساله و برنامه‌های سالانه که عبارتند از دفتر مقام معظم رهبری، دولت جمهوری اسلامی ایران، مجلس شورای اسلامی، قوه قضائیه، شورای نگهبان قانون اساسی، مجمع تشخیص مصلحت نظام و نهادهای نظارتی
- کارویژه اختصاصی: پاسخگویی نسبت به اهداف، وظایف و ماموریت‌های قانونی پیرامون برنامه‌های پنج ساله توسعه و برنامه‌های سالانه و حل مشکلات زندگی مردم
۲- ره پویان ادبی فرزند زمانه: مدعوین شامل شعرا، ادیبان و نویسندگان
- کارویژه اختصاصی: تولید شعر، متون ادبی، داستان کوتاه، طنز، خاطره و رمان پیرامون برنامه‌های پنج ساله توسعه و برنامه‌های سالانه و حل مشکلات زندگی مردم
۳- ره پویان فرهنگی فرزند زمانه: مدعوین شامل نویسندگان، محققان و اهالی فرهنگ
- کارویژه اختصاصی: تولید مقاله، پژوهش، پایان نامه، کتاب، نشریه و سایر محصولات و آثار فرهنگی پیرامون برنامه‌های پنج ساله توسعه و برنامه‌های سالانه و حل مشکلات زندگی مردم
۴- ره پویان هنری فرزند زمانه: مدعوین شامل هنرمندان
- کارویژه اختصاصی: تولید نقاشی، طراحی، نمایشنامه، فیلمنامه، فیلم کوتاه، عکس، کاریکاتور، صنایع دستی، خوشنویسی، تراکت، بروشور، پوستر، نماهنگ، موسیقی، ترانه، انیمیشن، فیلم مستند و سایر محصولات و آثار هنری پیرامون برنامه‌های پنج ساله توسعه و برنامه‌های سالانه و حل مشکلات زندگی مردم
۵- ره پویان سیاسی فرزند زمانه: مدعوین شامل احزاب، انجمن‌ها، جامعه‌ها، خانه‌ها، سازمان‌ها، مجمع‌ها، جمعیت‌ها، کانون‌ها و شخصیت‌های سیاسی
- کارویژه اختصاصی: اعلام مواضع پیرامون برنامه‌های پنج ساله توسعه و برنامه‌های سالانه و حل مشکلات زندگی مردم
۶- ره پویان مطبوعاتی فرزند زمانه: مدعوین شامل مدیران مسئول، مدیران اجرایی، سردبیران، دبیران سرویس‌ها و خبرنگاران محترم خبرگزاری‌ها، روزنامه‌ها، هفته نامه‌ها، دوهفته نامه‌ها، ماهنامه‌ها، دوماهنامه‌ها، فصلنامه‌ها، سالنامه‌ها، گاهنامه‌ها و نشریات دانشجویی
- کارویژه اختصاصی: تولید یادداشت، خبر، گزارش، گفت‌وگو و مقاله پیرامون برنامه‌های پنج ساله توسعه و برنامه‌های سالانه و حل مشکلات زندگی مردم
۷- ره پویان رسانه‌های دیجیتال فرزند زمانه مدعوین شامل خبرگزاری‌ها، سایت‌ها، کانال‌ها، گروه‌ها، شبکه‌های اجتماعی، وبلاگ‌ها و صفحات شخصی
- کارویژه اختصاصی: تولید یادداشت، خبر، گزارش، گفت‌وگو و مقاله پیرامون برنامه‌های پنج ساله توسعه و برنامه‌های سالانه و حل مشکلات زندگی مردم
۸- ره پویان سمن فرزند زمانه: مدعوین شامل تشکل‌های غیردولتی، تشکل‌های غیردولتی (سمن ها)، تشکل‌های دانشجویی، اتحادیه‌ها، سندیکاها، شوراها، خیریه‌ها، شرکت‌ها، موسسات، مساجد، تکایا، حسینیه‌ها و محافل قرآنی
- کارویژه اختصاصی: اعلام نظر پیرامون برنامه‌های پنج ساله توسعه و برنامه‌های سالانه و حل مشکلات زندگی مردم
۹- ره پویان فرهیختگان فرزند زمانه: مدعوین شامل علما و مراجع عظام، ائمه محترم جمعه و جماعات، اساتید، شخصیت‌های سیاسی، مدیران، نمایندگان مجلس خبرگان و مجلس شورای اسلامی، متخصصان، پیشکسوتان، خبرگان، نخبگان، خبرگان، کارشناسان ارشد، مخترعان، کارآفرینان و پژوهشگران
- کارویژه اختصاصی: اعلام نظر پیرامون برنامه‌های پنج ساله توسعه و برنامه‌های سالانه و حل مشکلات زندگی مردم
۱۰- ره پویان اقشار فرزند زمانه: مدعوین شامل کودکان، نوجوانان، جوانان، میانسالان، سالمندان، زنان و اقشار خاص شامل معلولان، بیماران خاص، زنان سرپرست خانوار، آسیب دیدگان اجتماعی و...
- کارویژه اختصاصی: اعلام نظر پیرامون برنامه‌های پنج ساله توسعه و برنامه‌های سالانه و حل مشکلات زندگی مردم
۱۱- ره پویان بین المللی فرزند زمانه: مدعوین شامل مراکز و شخصیت‌های علمی، فرهنگی و پژوهشی بین المللی شامل کشورهای همسایه، جهان اسلام، آسیا، آفریقا، اروپا و آزاداندیشان آمریکا
- کارویژه اختصاصی: اعلام نظر پیرامون برنامه‌های پنج ساله توسعه و برنامه‌های سالانه و حل مشکلات زندگی مردم

کارویژه‌های عمومی
(ویژه کلیه ره پویان فرزند زمانه)

الف) اعلام نظر تخصصی و نقد برنامه‌های توسعه پنج ساله و برنامه‌های سالانه از نظر مهندسی توسعه اجتماعی، جهان بینی، مدل برنامه ریزی و نظام برنامه ریزی در کشور
ب) اعلام نظر تخصصی و نقد فرآیندهای تدوین، تصویب و ابلاغ سیاست‌های کلی؛ تدوین و تصویب لایحه برنامه، تصویب، تایید و ابلاغ قانون برنامه، اجرا و نظارت بر حسن اجرای قانون برنامه
پ) اعلام نظر تخصصی و نقد برنامه‌های توسعه پنج ساله و برنامه‌های سالانه به تفکیک موضوعات (بخشی و وزارتخانه ای) و موضعی (به تفکیک استان ها)
ت) اعلام نظر تخصصی پیرامون مشکلات زندگی مردم و راه حل آن و ردیابی آنها در برنامه‌های توسعه پنج ساله و برنامه‌های سالانه
ث) اعلام نظر تخصصی و نقد مطالب این روزنامه دیواری

عضویت و نحوه ارسال آثار

- همراه با ارسال اولین اثر خود فایل کپی کارت ملی، آخرین مدرک تحصیلی و رزومه خود را ارسال و ایمیل، شماره تلفن همراه، استان و شهر محل زندگی خود را در آن قید فرمایید.
- برنامه‌های مربوط به ره پویان فرزند زمانه از طریق روزنامه دیواری و فضای مجازی انجام می‌شود.
- برای ره پویان فرزند زمانه کارت عضویت و حکم صادر می‌شود.
- برای هر کارویژه، گواهینامه معتبر انجام فعالیت‌های داوطلبانه صادر می‌شود.
- از مطالب و آثار ارسالی ره پویان فرزندان زمانه با افتخار در روزنامه دیواری استفاده خواهد شد.
- آثار، دیدگاه‌ها و نظرات ارزنده ره پویان فرزند زمانه در گرایش‌های مختلف برای اعضای تقسیم کار ملی در برنامه‌های توسعه پنج ساله و برنامه‌های سالانه کشور ارسال می‌گردد.
- آثار ارزشمند و مشخصات خود را از طریق یکی از روش‌های ذکر شده در بخش «۱۶. بزرگ راه» برای ما ارسال نمایید.